

**ОРІЄНТОВНИЙ КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН З ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ
ЗА ПІДРУЧНИКОМ МАРІЇ ЧУМАРНОЇ
І СЕМЕСТР
(3 години на тиждень)**

№ з/п	Тема уроку	Сторінка підручника	Дата
СВІТ НАРОДИВСЯ ДЛЯ МЕНЕ			
1.	<i>Вступ. Ознайомлення з підручником.</i> Дмитро Павличко «Рідна мова».	1–4	
2.	<i>Чим більше ми пізнаємо світ, тим більшим він стає для нас.</i> Вступ до теми: «Світ народився для мене». Марія Чумарна «Осіннє листя облітає».	5–7	
3.	<i>Ця мудрість пройшла крізь віки.</i> «Казки, міфи і легенди про творення світу». Українська стародавня колядка «Коли не було з нашіда світа». Давньоукраїнський міф «Род-Все-держитель, Білобог і Чорнобог».	8–10	
4.	<i>Життя — це просто дивна казка, в яку приходимо лиш раз.</i> «Як виникло життя на Землі» (стаття в підручнику).	11	
5.	<i>Життя — це просто дивна казка, в яку приходимо лиш раз.</i> «Сотворення світу» (з «Книги Буття» Старого Завіту).	12–15	
6.	<i>... Бо ми прийшли у світ любити!</i> Прислів'я. Загадка. Микола Руденко «Думає сонце житом-пшеницею».	15–16	
7.	<i>Народ скаже — як зав'яже.</i> «Про велетів і майбутніх людей» (переказ). «Лелеки» (легенда). «Соловейко» (легенда).	17–19	
8.	<i>Ну й гарно все придумав Бог!</i> <i>Підсумок за темою.</i> Акрівірш «Легенда». Дмитро Павличко «Звернення». Галина Кирпа «Ну й гарно все придумав Бог».	19–20	
9.	<i>Урок позакласного читання.</i>		
Я НАРОДИВСЯ ДЛЯ СВІТУ			
10.	<i>Вступ до теми «Я народився для світу».</i> Акрівірш «Людина». Марія Чумарна «Перші люди на землі».	21–22	
11.	<i>Про перших людей.</i> Із книги індіанців кіче «Пополь Вух».	23–25	
12.	<i>З казки слова не викинеш.</i> Українська народна казка «Яйце-райце».	26–33	
13.	<i>Перша казка про творення світу.</i> Українська народна казка «Яйце-райце» (продовження).	26–33	
14.	<i>Ти знаєш, що ти людина...</i> Василь Симоненко «Ти знаєш, що ти людина».	34	
15.	<i>Із слова починається людина.</i> Вислови про слово, народна притча «Сила слова». Акрівірш «Слово». Прислів'я.	35–36	
16.	<i>Урок позакласного читання.</i>		
Я СВІТУ У ПРИГОДІ СТАНУ			
17.	<i>Коли казка мудрість сіє, тоді народжуються мрії.</i> Вступ до теми «Я світу у пригоді стану». Акрівірш «Казка». Марія Чумарна «В казковім світі».	37–39	
18.	<i>Казка — мудрим людям підказка.</i> «Які бувають казки» (стаття в підручнику). Українська народна казка «Ілля Муромець».	40–45	

19.	<i>Усяке в світі діється, про всяке в казці мовиться.</i> Українська народна казка «Ілля Муромець» (продовження). Прислів'я.	40–45	
20.	<i>Друзі пізнаються в біді.</i> Українська народна казка «Про бідного парубка й царівну». Прислів'я.	46–53	
21.	<i>Друзі пізнаються в біді.</i> Українська народна казка «Про бідного парубка й царівну» (продовження).	46–53	
22.	<i>Праця чоловіка годує, а лінь марнує.</i> Соціально-побутові казки «Ремесло царевича», «Золота пшениця».	54–56	
23.	<i>Поважай кожну людину, бо вона — дитя Боже.</i> Притчі: «Про самарянина», «Годинникові колеса».	57–58	
24.	<i>Щоб рибку з'їсти, треба в воду лізти.</i> Притчі: «Корінь і стебло», «Треба нахилитися». Підсумок за темою.	58–60	
25.	Урок позакласного читання.		
РОЗКАЖУ ВАМ БАЙКУ			
26.	<i>Вступ до теми «Розкажу вам байку».</i> Акрівірш «Байка». Іван Франко «Байка про байку».	60–63	
27.	<i>Не тим цікава байка, що говорить неправду, а тим, що під лушпиною тої неправди криє велику правду.</i> Іван Франко «Байка про байку» (продовження).	63–66	
28.	<i>Перший байкар світу.</i> Езоп. Байка «Лисиця і ворона».		
29.	<i>Байка навчає і застерігає.</i> Народна байка «Хвалькувата муха». Леонід Глібов «Муха і бджола».		
30.	Марія Чумарна «Про хвалькуватого горобця». Підсумок за темою.		
МИ — ОДНІЄЇ КРОВІ			
31.	<i>Ми — однієї крові.</i> <i>Вступ до теми.</i> Акрівірш «Рідня». Мирослава Кулик «Пахне ліс осінній». Дмитро Чередниченко «Бабине літо». Народні прикмети.	71–72	
32.	<i>Світло батьківської любові.</i> Микола Вінграновський «Гусенятко».	73–78	
33.	<i>Світло батьківської любові.</i> Микола Вінграновський «Гусенятко» (продовження).	73–78	
34.	<i>Мову рідної природи розуміти серцем вчись.</i> Василь Сухомлинський «Гавеня і соловей». Богдан-Ігор Антонич «Ліс». Оксана Сенатович «Друже мій». Загадки.	78–80	
35.	Урок позакласного читання.		
КОЛИ ЩЕ НЕ БУЛО ПИСЬМА			
36.	<i>Коли ще не було письма.</i> <i>Вступ до теми.</i> Акрівірш «Книга». «Перші писемні знаки» (стаття).	81–82	
37.	<i>Листи, які нелегко читати.</i> Ред'ярд Кіплінг «Як написали найпершого листа».	82–89	
38.	<i>Страшенно прикро не вміти писати.</i> Ред'ярд Кіплінг «Як написали найпершого листа» (продовження).	82–89	
39.	<i>Нарешті виникло письмо.</i> Предметні листи. «Знамениті дари» (за Геродотом). Найдавніші українські книги.	89–90	
40.	<i>Очі тримати донизу, а душу — вгору.</i> Повчання дітям від князя Володимира Мономаха. Віктор Близнець «Ярослав Мудрий».	91–93	

41.	Найголовніше й найбільше з усіх наших міст. Анатолій Григоруک «Наша столиця Київ».	93–94	
42.	<i>Урок позакласного читання.</i>		
ГЕРОЙСЬКОМУ РОДУ			
43.	Геройському роду нема переводу. <i>Вступ до теми.</i> Акровірш «Україна». Володимир Малик «Воєвода Дмитро».	95–97	
44.	Колись вони нові міста творили. Прислів'я. «Король Данило» (за Антоном Лотоцьким).	97–98	
45.	Козацька слава не вмере, не загине. Українська народна пісня «Гей, там на горі Січ іде».	99	
46.	Справжні герої — захисники рідної землі. Марія Хоросницька «Запорозька Січ». Підсумок за темою.	100	
47– 48.	Підсумовуємо прочитане за I семестр.		
49.	<i>Урок позакласного читання.</i>		

II СЕМЕСТР
(4 години на тиждень)

№ з/п	Тема уроку	Сторінка підручника	Дата
З НОВИМ РОКОМ, З КОЛЯДОЮ			
50.	Зима щедра святами. Вступ до теми. Акровірш «Коляда». «Зимові свята» (стаття).	101–102	
51.	Зиму можна не тільки побачити, зиму можна навіть почути. Платон Воронько «Перший сніг». Василь Сухомлинський «Як дзвенять сніжинки».	103	
52.	Краса зими мовою віршів. Марійка Підгірянка «Сипле, сипле, сипле сніг». Загадка.	104	
53.	У лісі грається зима. Олександр Копиленко «У лісі взимку». Скоромовка. Загадка.	105–106	
54.	Колядуємо та віншуємо. Колядка «Добрий вечір тобі...». Посівання «Сію, сію, посіваю...».	107	
55.	Вже Різдво прийшло до хати, всім пора колядувати. Віншування «Я маленький хлопчик». Підсумок за темою.	108	
56.	Урок позакласного читання. Зірка Мензатюк «Про коляду». Щедрівка. віншування.		
ФАНТАСТИЧНІ МАНДРІВКИ У СВІТІ ЧУДЕС І В КОСМОСІ			
57.	Де найкраще місце на землі? Вступ до теми. Акровірш «Земля».	109	
58.	Новорічні дива. Моріс Метерлінк «Блакитний птах» (уривок).	110–119	
59.	В новорічну ніч усе таке казкове. Моріс Метерлінк «Блакитний птах» (уривок). Продовження.	110–119	
60.	То ж мріймо, скільки душа наша просить, вона нам в майбутньому щастя приносить. Моріс Метерлінк «Блакитний птах» (уривок). Продовження.	110–119	
61.	Без пригод не буває дитинства. Всеволод Нестайко «Дід Мороз у підвалі» (уривок із повісті «Чарівні окуляри»).	120–128	

62.	<i>А воно таки приємно — робить добро тасмно.</i> Всеволод Нестайко «Дід Мороз у підвалі» (уривок із повісті «Чарівні окуляри»). Продовження. Марія Чумарна «Біле ангелятко».	120–128	
63.	<i>Подорожі і мандрівки.</i> Українська народна казка «Як Іван до Сонця ходив».	129–133	
64.	<i>Найдавніші мандрівники — герої казок.</i> Українська народна казка «Як Іван до Сонця ходив». Продовження.	129–133	
65.	<i>Урок позакласного читання.</i>		
66.	<i>Розумний з книжок знання бере.</i> «Зірка на ім'я Сонце» (із книги «Планета Земля»). Прислів'я. «Український Робінзон» (стаття).	133–134	
67.	<i>Де руки й охота, там скоро робота.</i> Ігор Федів та Вал. Злотополець «Життя та дивовижні пригоди козака Миколи на безлюдному острові».	135–139	
68.	<i>Не тільки вижити, а й залишитися людиною.</i> Ігор Федів та Вал. Злотополець «Життя та дивовижні пригоди козака Миколи на безлюдному острові». Продовження.	135–139	
69.	<i>Щасливий, хто сни має милі!</i> Льюїс Керрол «Пригоди Аліси в Дивокраї» (уривки з повісті). «Білий кролик».	140–142	
70.	<i>Діти повинні жити у світі краси, гри, казки, фантазії і творчості.</i> Льюїс Керрол «Як Алісу вигнало вгору». Скоромовки.	142–144	
71.	<i>У світі немає нічого кращого за дружбу.</i> Антуан де Сент-Екзюпері «Маленький принц» (уривки з повісті). III частина.	145–146	
72.	<i>Не варто гніватися на дорослих.</i> Антуан де Сент-Екзюпері «Маленький принц» (уривки з повісті). IV частина.	146–149	
73.	<i>Подбаймо про Землю разом.</i> Антуан де Сент-Екзюпері «Маленький принц» (уривки з повісті). V частина.	149–152	
74.	<i>Урок позакласного читання.</i>		
75.	<i>Всесвіт нам бентежить мрії.</i> «Про астероїди» (з «Енциклопедії»). «Про Місяць» (Жарт). «Стародавня астрономія» (із книги «Найцікавіше про космос»).	152–153	
76.	<i>Якби всі жили у мирі і злагоді...</i> Марія Чумарна «Планета рожевого світанку».	154–160	
77.	<i>Нема пам'яті — і нема майбутнього.</i> Марія Чумарна «Планета рожевого світанку». Продовження.	154–160	
78.	<i>Нема землі такої, як у нас.</i> Василь Симоненко «Я не бував за дальніми морями». Анатолій Качан «Летючий корабель».	161–162	
79.	<i>Підсумок за темою.</i>		
80.	<i>Урок позакласного читання.</i>		
ЛІТЕРАТУРНЕ КОЛО			
81.	<i>Вступ до теми.</i> Акрівірш «Література». Улюблені письменники.	163–164	
82.	<i>Жила колись на світі Леся...</i> Леся Храплива «Колись весною на Волині».	164–168	
83.	<i>На шлях я вийшла ранньою весною...</i> Леся Храплива «Колись весною на Волині». Продовження.	164–168	
84.	<i>Вчитаймося в Лесине слово іскристе.</i> Леся Українка «Тішся, дитино, поки ще маленька».	168–169	

85.	Ні, я жива, я вічно буду жити... Леся Українка «Хотіла б я пісню стати...», «Вже сонечко в море сіда...».	169–170	
86.	Шевченкові твори сяють, мов зорі. Тарас Шевченко «Що воно там, за горою?» (уривок з повісті «Княгиня»).	171–173	
87.	Тараса думки будуть жити віки. Тарас Шевченко «Що воно там, за горою?» (уривок з повісті «Княгиня»). Продовження.	171–173	
88.	<i>Урок позакласного читання.</i>		
89.	Вчитайтеся, вслухайтеся в Шевченкове слово... Тарас Шевченко «І досі сниться...».	174	
90.	Хто Шевченка прочитав, той багатий серцем став. Тарас Шевченко «Ой діброво, темний гаю». Прислів'я.	174–175	
91.	Маленька казка, а розуму навчає. Іван Франко «Лисичка і Рак».	176–177	
92.	Франко і поезія. Іван Франко «Розвивайся, лозо, борзо».	177	
93.	Краса природи у творах Максима Рильського. Максим Рильський «Цвітуть бузки, садок біліє».	178	
94.	Що означає бути людиною? Максим Рильський «Синові».	178–179	
95.	<i>Урок позакласного читання.</i>		
96.	Дивний мрійник з очима дитини і розумом філософа. Павло Тичина «Як Дуб із Вітровієм бився».	180–181	
97.	Якими можуть бути дуб і вітер? Павло Тичина «Як Дуб із Вітровієм бився».	180–181	
98.	Королева української поезії. Ліна Костенко «Веселий дощ».	182	
99.	У світлому храмі природи. Ліна Костенко «Природа мудра».	182–183	
100.	Ну що б, здавалося, слова... Анатолій Камінчук «Про мову». Загадки.	184	
101.	Михайло Слабошпицький «Брат знаменитого воротаря».	185–191	
102.	Михайло Слабошпицький «Брат знаменитого воротаря» (продовження). Скоромовка. Прислів'я.	185–191	
103.	<i>Урок позакласного читання.</i>		
104.	Дмитро Павличко — дітям. Дмитро Павличко «Мамине слово».	192	
105.	Знай і шануй народні символи України! Дмитро Павличко «Наш прапор».	192–193	
106.	Микола Вінграновський «Сама собою річка ця тече».	193–194	
107.	<i>Тематичне оцінювання за темою «Літературне коло».</i>		
108.	<i>Урок позакласного читання.</i>		
Я — ТВОЯ КРОВИНКА, УКРАЇНО!			
109.	Нема без кореня рослини, а нас, людей, без Батьківщини. Вступ до теми. Акровірш «Край». Марія Чумарна «З Україною в серці».	195–196	
110.	Люби і знай свій рідний край. Валерій Шевчук «Дорога історії». Микола Чернявський «Рідний край».	197–198	
111.	В чужім краю і пташка не співає. Калмицька народна казка «Казка про рідний край».	199–200	
112.	Продовжуємо подорож у калмицьку народну казку. Калмицька народна казка «Казка про рідний край». Прислів'я. <i>Перевірка навичок читання мовчки.</i>	199–200	

113.	Ліна Костенко «Усе моє, все зветься Україна». <i>Перевірка навичок читання вголос.</i>	201	
114.	Україна — єдина країна. Слова великих українців про рідну землю. <i>Перевірка навичок читання вголос.</i>	201	
115.	Духовний гімн українського народу. Олександр Кониський «Молитва за Україну».	202	
116.	Я — твоя кровинка, Україно! <i>Підсумок за темою «Я — твоя кровинка, Україно!».</i>	203	
117.	<i>Урок позакласного читання.</i>		